

Verslag

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 14 januari 2020
Tijd : 13.30 – 16.15 uur
Plaats : SIKB te Gouda

Aanwezig :

Marcel Koeleman (voorzitter)
Kees Jonker (RWS)
Otto Feenstra (Vereniging Afvalbedrijven)
Leo van Kuijl (VTI)
Henk Koster (SIKB, notulist)
Marloes Dommelen (RVB)
Huib Mulleneers (NIBV)
Leo van Kuijl (ODI-VDV)
Jordi Verkade (SIKB)
Martin de Jonker (ODI-VDV)
Robert Hilgers (Provincie Noord-Brabant)
Jan Bessembinders (BOVAG)
Henri van Geenen (NIBV)

Afwezig :

Erik van der Heijden (VTI)
Aad Kant (NIBV / SIKB bestuurslid)
Joost de Wijs (Vereniging Afvalbedrijven)
Willem van der Zon (VNO-NCW)

Actie door

1. Opening

Alle bovengenoemde afwezigen hebben zich afgemeld.
In de bijeenkomst van 31 oktober is vastgelegd dat de Programmaraad meer tijd wilde inruimen voor de onderwerpen die betrekking hebben op de Governance van SIKB. Deze onderwerpen worden, met deels aanvullende documenten, nu geagendeerd. De agenda wordt vastgesteld.

2. Verslag vergadering 31 oktober 2019 en actielijst

Het concept-verslag wordt, met een tweetal tekstuele wijzigingen, vastgesteld.
De actielijst wordt doorgenomen. Alle acties zijn uitgevoerd, met uitzondering van die van het Jaarprogramma 2020. Suggesties voor werkzaamheden in 2020 kunnen nog steeds naar het Programmabureau.

3. Actualiteiten en Mededelingen

ODI-VDV

Henk Koster licht toe dat SIKB mede op verzoek van het bestuur een Position Paper Op Grond van Vertrouwen zal uitbrengen aan het Ministerie van I&W. Aanleiding is de Beleidsevaluatie Kwalibo en de kritische signalen die in dat kader geplaatst zijn. In het Position Paper trachten diverse bij SIKB aangesloten partijen het vertrouwen in de sector te versterken door het nemen van enkele maatregelen; in het kort:

- verbeteren informatiepositie partners;
- verbeteren van toezicht en handhaving;
- versterken rol rijksoverheid;
- verkorten van proceduretijd
- toewerken naar doelvoorschriften i.p.v. middelvoorschriften.

Brancheorganisaties vanuit de bodembescherming kunnen zich melden wanneer zij willen aansluiten. ODI-VDV geeft aan dat te overwegen. Uiterlijk 23 januari zal ODI-VDV laten weten of zij kunnen ondersteunen.

Verder meldt Henk Koster dat SIKB een brief voorbereidt aan het ministerie ten aanzien van PFAS, waarin aandacht wordt gevraagd voor de mogelijke invloed van (bronnen van meet-) onzekerheid in de gehele keten. Dat geldt nu voor PFAS, maar dit basisprincipe zou moeten worden toegepast voor alle niet genormeerde Zeer Zorgwekkende Stoffen.

4. Governance

4.1. en 4.2. Verkenning SIKB-rol in actuele maatschappelijke opgaven en notitie Governance Programmaraad Bodembeheer

Henk Koster leidt de notities in. Marcel Koeleman vraagt de leden om hun beoordeling te geven op basis van de lijn:

- Van wat willen we zijn? Zijn we ontwikkelend of signalerend?
- Welke begrenzing van bodembescherming zien we?
- Voor wie willen we zijn?

De leden van de Programmaraad bespreken de voorliggende notitie.

Ontwikkelend of signalerend?

De meeste leden zien SIKB als signalerend, duidend, als coördinerend en instruerend, soms mediërend. Zij zien voor SIKB geen leidende rol als partij die innovatie of kennisontwikkeling inzet. SIKB (en haar producten) moet(en) in ieder geval niet remmend of blokkerend werken op innovatie.

Die signalerende rol heeft betrekking op ontwikkelingen, maar ook op wet- en regelgeving; daarop moet SIKB goed zijn antennes gericht hebben. Deze rol strekt zich ook uit naar het buitenland: als daar interessante ontwikkelingen bestaan, kan SIKB dat aandragen.

SIKB heeft in de ogen van de leden wel een bijzondere positie: in andere sectoren bestaat zo'n partij eigenlijk niet, en dat is een meerwaarde.

De instruerende rol kan bijvoorbeeld een plek krijgen in de relatie met gemeenteambtenaren, die steeds vaker kennis ontberen in het domein.

SIKB moet zijn: vooroplopend, niet vooruitlopend. Men ziet SIKB niet zozeer als het 'milieugeweten' van ons land.

Wat verstaan we onder bodem?

De meeste leden zien bodembescherming als het denkperspectief: de bescherming van de kwaliteit van de bodem in brede zin. Met bodem wordt dan bedoeld: bodem en ondergrond, inclusief grondwater, tot een diepte van zeker 500 m (daar waar de mijnbouwwet start). De relatie met landbouwbodems, integraliteit daarbij, met duurzaamheid en de stikstofdiscussie en met bodemenergiesystemen is een duidelijke. Maar ook de relatie met technische en technologische ontwikkeling, zoals bij de biocomponent in benzine en de gevolgen voor tanks is gebeurd.

Zoals bekend heeft de bodem vele functies. Die al bekende relaties in de systeembenadering maken waar mogelijk natuurlijk wel deel uit van het (holistisch) denkperspectief.

Minder eenduidige oordeel bestond over de relatie met drinkwater, en de nog diepere lagen. Als de bedreiging van de bodemkwaliteit dreigt, bijvoorbeeld door inbreng van stoffen of materialen (AEC, TGG), is dat natuurlijk een aandachtsveld. Maar geldt dat dan ook voor hergebruik van beton? Of installatietechniek?

Onderwerpen als gezondheid of luchtkwaliteit leveren de meeste aarzeling op.

Voor wie doen we het?

Het beeld ontstond dat onze partners (in de Programmaraad) zijn:

- De overheden via de koepels;
- De bedrijven via de brancheverenigingen;
- De burger ('alles en iedereen') via de gemeenten of Infomil.

Bij die laatste categorie werden wel kanttekeningen geplaatst. Enkelen vonden dat de burger voor SIKB geen partner of doelgroep is; het gaat om de professional. Duidelijk werd dat SIKB er moet zijn voor opdrachtgevers, voor uitvoerende partijen en voor beleidsmakers.

Nadrukkelijk werd stil gestaan bij de positie van de gemeenteambtenaar, die we in zijn verschillende rollen (vergunningverlener, handhaver, opdrachtgever, opdrachtnemer, beleidsmaker) moeten kunnen bedienen.

De kern van SIKB is dat we een netwerkorganisatie zijn en de spin in het web van de bodembescherming. Dat betekent niet dat we alles zelf moeten oppakken: doe waar je goed in bent, en gebruik andere instanties waar nodig.

Introspectief

Voor onze eigen Programmaraad kwam ook de vraag naar voren van samenstelling. De provinciale rol is belegd, maar de gemeentelijke rol wordt nu niet ingevuld (net zo min als de rol van de Omgevingsdiensten als de Waterschappen). Marcel Koeleman zegde toe dat de gemeentelijke rol zal worden ingevuld.

MK

MK/HK

Denkbaar is verder dat we met een soort 'gastmodel' werken, waarbij voor de toelichting of verdieping van een onderwerp gasten kunnen worden uitgenodigd. Marcel Koeleman stelt voor dit te gaan uitproberen (pilot).

HK

Proces

Deze aandachtspunten worden meegenomen in de discussie in het bestuur. In de volgende vergadering volgt terugkoppeling.

4.3. Notitie Project- en procescertificatie

Henk Koster licht de notitie toe. De Programmaraad zag mogelijkheden om meer eenheid in het stelsel van kwaliteitsborging te creëren en de SIKB-documenten vanuit ketenperspectief te verbeteren.

In de notitie motiveert SIKB dat de keuze voor proces- of productcertificatie afhankelijk is van het onderwerp.

Otto Feenstra heeft aangegeven dat soms wel degelijk sprake kan zijn van een productbeoordeling en dat een andere keuze een verbetering in het stelsel kan inhouden.

HK/JV

Marcel Koeleman merkt op dat de discussie verdient om te worden uitgewerkt en stelt voor om in de volgende vergadering aan de hand van de volgende uitgangspunten de discussie te voeren:

- Het gaat om documenten uit de bodembeschermingssector;
- Alle documenten worden beoordeeld (AC en BRL);
- Omissies, hiaten in het systeem worden opgespoord;
- We bezien tevens of de verbinding in de keten sluitend is;
- We verkennen of de route van doel- naar middelvoorschrift in genoemde documenten mogelijk zou kunnen zijn.

5. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

Vergaderschema:

Vergaderschema 2020		
Donderdag 5 maart 2020	13.30 – 16.30 u	Gouda
Donderdag 18 juni 2020	13.30 – 16.30 u	Gouda
Donderdag 29 oktober 2020	13.30 – 16.30 u	Gouda